

“WE ARE THE CHANGE!”

Strategische agenda 2018-2022

Uitspraak van Barack Obama tijdens een toespraak in februari 2008:

"Change will not come if we wait for some other person or if we wait for some other time. We are the ones we've been waiting for. We are the change that we seek."

SCOH

De Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden heeft:

- » **29** basisscholen (32 locaties)
- » **3** scholen voor speciaal basisonderwijs
- » **1** school voor (voortgezet) speciaal onderwijs
- » **1** praktijkschool (vo)
- » **21** peuterscholen

INHOUD

Voorwoord.....	4
Wat wij beloven	8
Waar wij voor gaan.....	10
Wat wij gaan doen.....	12

Noot

Waar in deze strategische agenda gesproken wordt over scholen, wordt bedoeld op alle soorten scholen van SCOH: peuterscholen, basisscholen en scholen voor speciaal basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en praktijkonderwijs. Evenzo kan daar waar gesproken wordt over leerkrachten tevens leerkrachtondersteuners, onderwijsassistenten of pedagogisch medewerkers gelezen worden.

VOORWOORD

ONZE SAMENLEVING VERANDERT IN EEN HOOG TEMPO. WAT VANDAAG ACTUEEL IS, IS MOGELIJK MORGEN AL ACHTERHAALD. IN DIE TOEKOMST ZULLEN ONZE KINDEREN HUN PLEK MOETEN VINDEN. DAAROM MOET WE MET ONZE SCHOLEN, MEER DAN VOORHEEN, VOORUIT DURVEN KIJKEN EN NADENKEN OVER DE WERELD VAN MORGEN EN HOE WE KINDEREN DAAROP GAAN VOORBEREIDEN. WANT DIE WERELD VAN MORGEN WORDT OOK BEPAALD DOOR DE KEUZES DIE WE VANDAAG MAKEN.

WE BLIJVEN (ONS) ONTWIKKELEN

Eind 2014 publiceerden we de strategische agenda 'We doen het samen'. Daarin benoemden we zeven thema's die we in de periode 2015-2018 wilden ontwikkelen om SCOH verder te brengen. Het is goed om te constateren dat op al die thema's de gewenste ontwikkelingen tot stand zijn gebracht. Iedereen die heeft meegewerkt aan dat resultaat, verdient daarvoor zonder meer een compliment. Tegelijkertijd vergt onze dynamische omgeving van ons dat we ons onderwijs ook de komende jaren blijven aanpassen en ontwikkelen.

Dynamische omgeving

De maatschappij verandert in hoog tempo. Neem bijvoorbeeld de arbeidsmarkt: onze leerlingen zullen beroepen uitoefenen die we nu nog niet kennen. Voor ons is het de uitdaging om hun de kennis en vaardigheden bij te brengen die ze later nodig hebben om hun plaats in de samenleving in te nemen. Een wezenlijk element daarvan is de digitalisering, die overal in de maatschappij in rap tempo doorzet.

Een andere belangrijke uitdaging voor het onderwijs is de gespannen arbeidsmarkt. Er zijn steeds minder leerkrachten en pedagogisch medewerkers beschikbaar om in vacatures en vervangingen te voorzien. De werkdruk in het onderwijs neemt daarmee verder toe.

Ook het overheidstoezicht op het onderwijs is in beweging. Scholen en hun besturen krijgen meer ruimte om eigen, speci-

fieke keuzes te maken. Dat brengt met zich mee dat wij moeten kunnen aangeven hoe wij werken aan de kwaliteit van ons onderwijs.

Ten slotte voeren wij ons werk uit in de grootstedelijke omgeving van Den Haag. De groep ouders en hun kinderen die voor onze scholen kiest, kent een grote diversiteit aan culturele achtergronden en sociale en economische posities. Die diversiteit stelt het onderwijs – en ons dus ook – voor een aantal specifieke vraagstukken. Van ons wordt verwacht dat wij bijdragen aan de oplossing daarvan.

Samen met de schoolbesturen heeft de gemeente Den Haag een nieuwe Haagse Educatieve Agenda (HEA) opgesteld. Dat visiedocument beschrijft onze gedeelde ambities voor het Haagse onderwijs voor de komende vier jaar.

Brede steun

Met deze ontwikkelingen en uitdagingen in gedachten zijn we aan de slag gegaan om een nieuwe strategische agenda voor de jaren 2018-2022 op te stellen. Daarvoor zijn we, net als voor de vorige strategische agenda, met alle betrokkenen in gesprek gegaan: ouders, leerlingen, leerkrachten, pedagogisch medewerkers, schooldirecteuren, beleidsmedewerkers, stafdirecteuren, de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en leden van de raad van toezicht.

De centrale vraag in al deze gesprekken luidde: Welke beelden hebben wij bij toekomstgericht onderwijs? Een eerste gespreksronde met betrokkenen leverde een rijke oogst aan beelden en opvattingen op. Die vertaalden we in een aantal uitgangspunten voor de ontwikkeling van ons onderwijs, die we in een tweede gespreksronde aan de betrokkenen voorlegden. De gekozen uitgangspunten konden op brede steun van de gesprekspartners rekenen. Daarmee was de basis gelegd voor onze strategische agenda voor de komende jaren.

In de gesprekken kwam ook aan de orde hoe de stafafdelingen voor bedrijfsvoering, personeel en organisatie, onderwijs en kwaliteit de gewenste ontwikkeling kunnen ondersteunen, hoe de samenwerking met onze stakeholders ons kan versterken en welke rol de ontwikkeling van onze identiteit kan spelen.

De toekomst wordt vandaag gemaakt

In alle gesprekken die gevoerd zijn, was een sterk bewustzijn aanwezig dat het onderwijs meer dan ooit moet inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Van het onderwijs wordt gevraagd om huidige trends en ontwikkelingen te vertalen naar toekomstgericht onderwijs. Als motto voor deze strategische agenda is daarom gekozen voor een citaat van Barack Obama, die met zijn slogan 'Yes, we can' jarenlang pleitbezorger was van verandering. Zijn uitspraak dat 'wij de verandering zijn' heeft ook nu – in een andere context – nog dezelfde zeggingskracht: de wereld van morgen wordt vandaag bepaald en wij zijn degenen die daaraan bijdragen.

WAT WIJ BELOVEN

ALS WIJ ONS LEVEN BESCHOUWEN ALS EEN REIS, DAN ZIJN WIJ ALTIJD ONDERWEG. TIJDENS DIE REIS KOMEN WE IN NIEUWE SITUATIES TERECHT, ONTMOETEN WE NIEUWE UITDAGINGEN. WIJ BEREIDEN KINDEREN DAAROP VOOR DOOR ZE VEILIG DE WERELD OM HEN HEEN TE LATEN ONTDEKKEN. DOOR ZE VAARDIGHEDEN AAN TE LEREN, KENNIS TE LATEN OPDOEN EN KEUZES TE LEREN MAKEN. DE SCHOOL IS DAARVOOR EEN PRACHTIGE OEFENPLEK EN ONZE SCHOLEN WILLEN DIE REIS NAAR DE TOEKOMST SAMEN MET DE KINDEREN EN HUN OUDERS VORMGEVEN. WIJ DOEN HUN DAARBIJ VIER BELOFTEN.

ONZE BELOFTEN

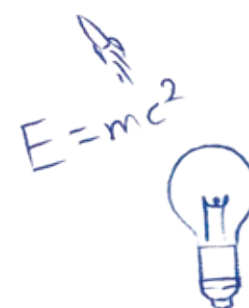
Onze scholen geven de kinderen en hun ouders vier beloften mee voor de reis.

Identiteit

Onze scholen staan voor bijzonder onderwijs, dat voortkomt uit de christelijke levensovertuiging. In ons onderwijs is er aandacht voor de verhalen en vieringen die daarbij horen. De scholen geven hier vorm aan op basis van onze kernwaarden, die we ontleen aan onze christelijke oorsprong: ontmoeten en verbinden, betrokken en betrouwbaar.

Brede vorming

Goed onderwijs gaat over meer dan rekenen en taal alleen. Ook de emotionele en sociale ontwikkeling van de kinderen is van groot belang. Onze scholen hebben aandacht voor het omgaan en samenwerken met kinderen met verschillende achtergronden en voor individuele ontplooiing. Om recht te doen aan uiteenlopende interesses maken de scholen een keuze uit een breed aanbod op het gebied van bijvoorbeeld sport, kunst, cultuur, muziek en techniek.

Kansen voor elk kind

Alle kinderen zijn welkom op onze scholen, ongeacht hun afkomst of de geloofsovertuiging van henzelf en hun ouders. We hebben hoge verwachtingen van al onze leerlingen, zodat ze het beste uit zichzelf kunnen halen. Onze scholen bieden hun het onderwijs en de ondersteuning waar zij behoefte aan hebben.

Onderwijs voor de toekomst

Kinderen moeten vaardigheden ontwikkelen die ze kunnen gebruiken in onze veranderende samenleving: een onderzoekende houding, samenwerken, creatief en kritisch denken, en digitale geletterdheid. Onze scholen brengen leerlingen die vaardigheden bij.

SAMEN OP REIS

Als wij ons leven beschouwen als een reis,
dan zijn wij altijd onderweg.

WAAR WIJ VOOR GAAN

OM KINDEREN OPTIMAAL TE BEGELEIDEN TIJDENS HUN REIS, DIENT ONS ONDERWIJS TOEKOMSTGERICHT TE ZIJN. MAAR WAT VERSTAAN WIJ PRECIËS ONDER TOEKOMSTGERICHT ONDERWIJS? DAAROVER HEBBEN WIJ SAMEN MET LEERKRACHTEN, LEERLINGEN, OUDERS, DIRECTIES EN PARTNERS VAN DE SCHOLEN NAGEDACHT. GOED ONDERWIJS IS IMMERS MEER DAN OOIËT EEN TEAMPRESTATIE VAN ALLE BETROKKENEN IN EN ROND ONZE SCHOLEN. HET RESULTAAT: EEN GEZAMENLIJKE VISIE OP TOEKOMSTGERICHT ONDERWIJS.

ONZE VISIE OP TOEKOMSTGERICHT ONDERWIJS

Dit vinden wij belangrijke kenmerken van toekomstgericht onderwijs:

1.

Het onderwijs stelt kinderen in staat zich in een veilig pedagogisch klimaat voor te bereiden op het leven in een steeds veranderende samenleving.

2.

In ons onderwijs houden we vast aan een stevige ontwikkeling van basiskennis en basisvaardigheden. Daarnaast zetten we in op vaardigheden als samenwerken, communiceren, informatievaardigheden, creatief en kritisch denken. Vaardigheden die nu en voor de toekomst van groot belang zijn.

3.

We zorgen voor een doorlopende ontwikkeling van kinderen, van de start op de peuterschool tot de overgang naar het voortgezet onderwijs, en – in ons speciaal en praktijkonderwijs – soms ook daarna. 'SCOH, van peuter tot puber' is een motto met betekenis.

4.

Het onderwijs steunt zowel op een leerkrachtgestuurde als een leerlinggestuurde aanpak. Leerkrachten reiken onze leerlingen leerstof aan, maar dagen leerlingen ook uit tot actief en onderzoekend leren. Zo nemen leerlingen zelf ook verantwoordelijkheid voor hun leren.

5.

In ons onderwijs beschouwen we leren niet uitsluitend als een individueel, maar ook als een collectief proces. Leren is ook een sociale activiteit, bijvoorbeeld in de vorm van samenwerkend leren. Daarbij worden verschillende groeperingsvormen gehanteerd.

6.

Het onderwijs wordt gedragen door een onderzoekende houding, zowel van de leerkrachten als van de leerlingen.

7.

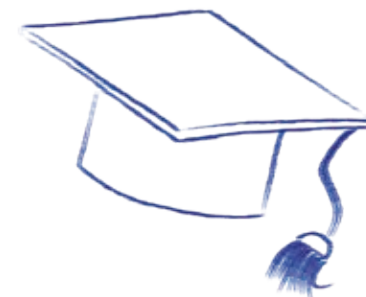
In het onderwijs hebben we hoge verwachtingen van de leerlingen en van de medewerkers.

8.

Elke school geeft haar onderwijs vorm vanuit een onderwijskundige visie die door het gehele team gedragen wordt. Er is in het team sprake van een grote mate van gezamenlijk eigenaarschap voor de resultaten van de school.

9.

De scholen maken gebruik van up-to-date didactische principes en inzichten en integreren nieuwe technieken – met name op het gebied van ICT – waar dat mogelijk is.

WAT WIJ GAAN DOEN

DE STRATEGISCHE AGENDA VAN SCOH BEVAT DE VISIE EN AMBITIES DIE AL ONZE SCHOLEN DELEN. GEEN SCHOOL IS ECHTER HETZELFDE. SCOH-SCHOLEN STAAN VOOR UITEENLOPENDE UITDAGINGEN. DAAROM MAKEN ZIJ ALLEMAAL OOK EEN EIGEN SCHOOLPLAN VOOR DE KOMENDE JAREN, VAN 2018 TOT 2022. DIE SCHOOLPLANNEN GEVEN RICHTING AAN DE SCHOOLSPECIFIEKE INVULLING VAN ONZE GEDEELDE UITGANGSPUNTEN EN DE WIJZE WAAROP SCHOLEN ZICH WILLEN PROFILEREN. BIJVOORBEELD OP EEN SPECIFIEK ONDERWIJSPROFIEL OF ONDERSCHIEDENDE THEMA'S ALS WETENSCHAP EN TECHNIEK, DUURZAAMHEID, CULTUUR EN DIVERSITEIT. DE STRATEGISCHE AGENDA VAN SCOH BIEDT DAARVOOR HET KADER ÉN DE RUIMTE.

DE VOLGENDE STAP: SCHOOLPLANNEN

De Strategische agenda van SCOH biedt scholen kaders én ruimte om eigen keuzes te maken.

WIJ BEPALEN ONZE KOERS

In het schoolplan legt elke school haar koers voor de komende jaren vast en daarmee is het een leidraad voor de ontwikkeling die zij wil realiseren. Die realisatie is gediend bij een duidelijke, gedragen koersbepaling – de kern van het schoolplan – en een doordacht stappenplan, dat systematisch wordt gevolgd. De realisatie van de ambities van een school vraagt zodoende tijd. Ongetwijfeld zullen we merken dat de ontwikkeling soms snel gaat en soms wat minder snel. Belangrijk is onder alle omstandigheden de koers vast te houden en alle stappen die we zetten, te verbinden met de ambities van de school.

Aan de ontwikkeling van onze scholen zitten verschillende aspecten, zoals schematisch wordt vormgegeven in de figuur op bladzijde 14. In het centrum van deze figuur staat onze visie op onderwijs 2022. De andere elementen in de figuur zijn aspecten van ontwikkeling die bijdragen aan de realisatie van die visie.

DE VISIE EN DE ASPECTEN VAN ONTWIKKELING

Onderwijsontwikkeling

Het kader voor de onderwijsontwikkeling op alle SCOH-scholen is onze visie op onderwijs in 2022. We richten onze blik op 2022 en starten nu; daarmee verschaffen we onszelf de ruimte om de nodige, opeenvolgende stappen te zetten.

- In het nieuwe schoolplan benoemen de scholen hoe zij invulling gaan geven aan de visie op onderwijs in 2022.
- Scholen maken in dat proces keuzes voor hun eigen invulling van toekomstgericht onderwijs, waarmee ze zichzelf een duidelijk profiel verschaffen.
- In het schoolplan geven scholen ook aan hoe zij hun onderwijsconcept gaan realiseren

Het Kenniscentrum speelt in dit proces een belangrijke rol.

- Het delen van ervaringen en uitwisselen van kennis in de leernetwerken draagt bij aan de onderwijsontwikkeling.
- Het inbrengen van externe expertise en nieuwe kennis voedt het proces van de onderwijsontwikkeling.

'Weten wat werkt' is een belangrijke voorwaarde voor de realisatie van toekomstgericht onderwijs. We ondernemen een aantal acties om dat te versterken.

- We versterken het analytisch en onderzoekend vermogen binnen de organisatie.
- We ontwikkelen een researchlab waar onderzoeksvragen van de scholen een plaats kunnen krijgen.
- We intensiveren de samenwerking met de kennisinstellingen: hogeschool en universiteit.

Onderwijskwaliteit

Wij zijn zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van ons werk. Dat blijft voor ons een belangrijk vertrekpunt. We geven hier op verschillende manieren vorm aan.

- We laten onze kwaliteitsstandaarden ondersteunend zijn aan de invulling van de visie op onderwijs 2022.
- We continueren het systeem van de interne audits om het lerend vermogen binnen de organisatie te versterken.
- We handhaven de collegiale gesprekken tussen schooldirecteuren over de resultaten als een belangrijke plaats voor onderlinge reflectie en uitwisseling van ervaringen.
- We verbinden de resultaatgesprekken met de vertaling van de visie op onderwijs 2022 in de schoolplannen.
- Met deze wijze van werken aan kwaliteit realiseren we de ambitie om ons te ontwikkelen van voldoende naar goed.

**“HET BELANGRIJKSTE IS
NIET OPHOUDEN MET
VRAGEN STELLEN.”**

(Albert Einstein, 1879-1955)

◆ Personeel en organisatie

We zullen in het onderwijs ook de komende jaren te maken hebben met tekorten op de arbeidsmarkt. Om die uitdaging het hoofd te bieden, formuleren we een aantal specifieke speerpunten.

- We versterken de werving van personeel met inzet van een vaste recruiter.
- We bouwen de zij-instroom uit samen met Klassewerk in Den Haag.
- We binden goede studenten door het programma 'Opleiden in de school' breder in te zetten en de samenwerking met de pabo's te intensiveren.

Onze visie op toekomstgericht onderwijs dwingt ons om nieuwe vormen te bedenken voor de organisatie van het onderwijsproces.

- We onderzoeken welke andere organisatievormen voor het onderwijs mogelijk zijn.
- We brengen nieuwe organisatievormen tot ontwikkeling in proeftuinen binnen scholen.

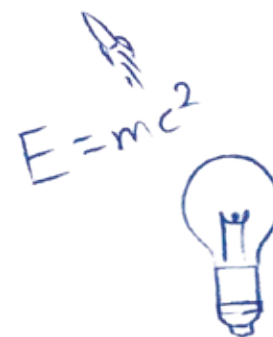
Toekomstgericht onderwijs vraagt ook om te doordenken wat nodig is op het gebied van personeelsontwikkeling.

- We onderzoeken welke functies nodig zijn. Het betreft niet alleen leerkrachten op verschillende niveaus, maar ook leerkrachtondersteuners, onderwijsassistenten en pedagogisch medewerkers.
- We vernieuwen de competentieprofielen voor deze functies.
- We geven expliciete aandacht aan de ontwikkeling van ICT-competenties.
- We richten een professionaliseringsfonds in. Zo bundelen en verruimen we de financiële middelen en kunnen we meer (master)opleidingen mogelijk maken.

◆ Bedrijfsvoering

We houden vast aan de goede bedrijfsvoering die we altijd hebben gerealiseerd. We geven daaraan op verschillende manieren vorm.

- We voeren een financieel beleid dat erop gericht is de continuïteit te borgen van onze scholen en van de organisatie als geheel.
- We hanteren duidelijke begrotingskaders op schoolniveau en op het niveau van de gehele organisatie.
- We scheppen ruimte voor investeringen in onderwijsinnovatie en personele ontwikkeling.
- We doordenken systematisch hoe we onze onderwijsvoorzieningen en gebouwen beter kunnen laten aansluiten bij nieuwe onderwijsconcepten.
- We vergroten de transparantie en samenhang van onze managementinformatie over onze prestaties op schoolniveau en op het niveau van de organisatie als geheel.

Onze kernwaarden

**ONTMOETEN
VERBINDEN
BETROKKEN
BETROUWBAAR**

Identiteit

We staan voor bijzonder onderwijs, dat zijn oorsprong vindt in de christelijke geloofsovertuiging. We houden die op verschillende manieren levend in de organisatie.

- In het onderwijs maken we ruimte voor de verhalen en vieringen die passen bij onze christelijke geloofsovertuiging.
- In de schoolplannen maken we duidelijk hoe we invulling geven aan de kernwaarden die we hebben ontleend aan die oorsprong: ontmoeten en verbinden, betrokken en betrouwbaar.
- Ieder jaar voeren we met elkaar het gesprek over de betekenis van onze kernwaarden aan de hand van ons identiteitskader.

Stakeholders

We hebben onze plaats in de grootstedelijke omgeving van Den Haag en maken werk van onze relaties met de omgeving. Dat doen we op verschillende manieren.

- In onze scholen geven we structureel vorm aan ouderbetrokkenheid.
- We continueren de samenwerking met instellingen in de wijken en de stad om te komen tot een sluitend netwerk voor de ontwikkeling van kinderen.
- We betrekken onze relaties bij de ontwikkeling van onze scholen en de organisatie als geheel.
- We zijn transparant over ons handelen en onze resultaten voor onze omgeving: ouders, samenwerkingspartners, gemeentelijke instellingen et cetera.

Colofon

De Strategische agenda 2018-2022 is een uitgave van
Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden (SCOH).
Laan van Meerdervoort 70
2517 AN Den Haag

Realisatie: B&T communicatiecollectief

Eindredactie: Marc Draijer

Vormgeving: Marco Reijken

Illustraties: André Snoeij

Druk: Veldhuis Media B.V.

© 2018 SCOH, Den Haag. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/
of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, of op welke manier dan
ook, zonder voorafgaande toestemming van SCOH.

NOTITIES

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

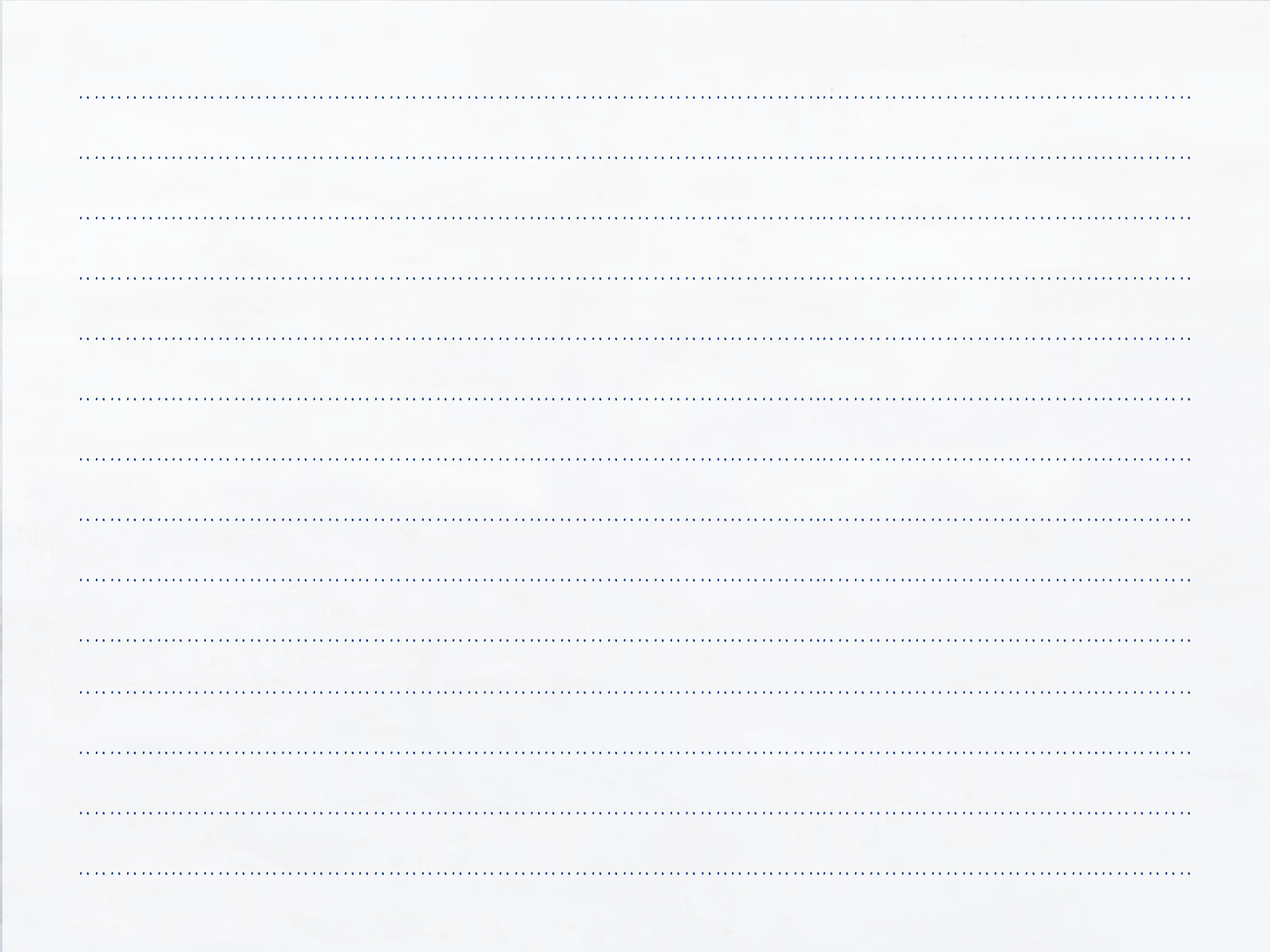
.....

.....

.....

.....

NOTITIES

A large white rectangular area containing horizontal dotted lines, intended for taking notes. The lines are spaced evenly and extend across the width of the rectangle.

Postadres

Postbus 18546
2502 EM Den Haag

Bezoekadres

Laan van Meerdervoort 70
2517 AN Den Haag

 www.scoh.nl

 info@scoh.nl

 070 31 18 787